

impakti

1/2024

YVA-PÄIVÄ 20.3.2024

Tervetuloa YVA ry:n 30 v
juhlavuoden YVA-päivään!

Kalle Luoto

Heilu Oy:stä

YVA työllistää

-juttusarjassa, s. 4

Muistokirjoitus

Jorma Jantunen

1957 - 2023, s. 3

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Pääkirjoitus

Ympäristöalan työmarkkinoilla kysyntä ja tarjonta eivät täysin kohtaa!

2

Muistokirjoitus, Jorma Jantunen 1957–2023

3

YVA työllistää -juttusarja

Kalle Luoto Heilu Oy:stä haastattelussa

4

Hyvä YVA-palkinto -

Vuoden 2024 Hyvä YVA-palkinto valtatie 8 parantaminen välillä Rauma-Eurajoki-hankkeelle

6

”YVA-raati” -webinaari 23.11.2023

Voisiko YVA olla kevyempi ja lähestyttävämpi, tinkimättä laadusta?

7

YVA-päivä

YVA-päivän 2024 aamupäivän esitelmien lyhennelmät

10

AJANKOHTAISTA

Webinaarisarja jatkuu toukokuussa

YVA-raati -webinaarisarjassamme tiistaina 7.5.2024 klo 14-16:

Yhteisvaikutusten arviointi tuulivoimahankkeissa – kenelle se kuuluu?

Ilmoittaudu mukaan: <https://forms.gle/5g4eRSErvwBAbY226>

YVA-raadissa tartutaan neljän panelistin voimin paljon puhuttavaan aiheeseen: Yhteisvaikutusten arviointi tuulivoimahankkeissa. YVA-raati on napakka paneelikeskustelu, joka avaa näkökulmia YVA-maailmaa puhuttaviin kysymyksiin. YVA-raadin panelisteina:

Anne Savola, ympäristöasiantuntija, Satakuntaliitto

Elina Venetjoki, johtava asiantuntija, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Saara-Kaisa Konttori, vanhempi konsultti, ryhmäpäällikkö, Sitowise

Ville Suorsa, hankekehityspäällikkö, Myrsky Energia

Juontajana YVA ry:n puheenjohtaja Marja Nuottajärvi. Webinaari on maksuton YVA ry:n jäsenille. Ei-jäsenet voivat osallistua maksutta yhteen webinaariin tutustumismielessä.

Seuraa meitä LinkedInissä

Jäsenten toiveisiin on vastattu ja YVA ry on nykyään myös LinkedInissä! Seuraa meitä ja saat ajantasaista infoa mm. tulevista tapahtumista.

Pääkirjoitus – ympäristöalan työmarkkinoilla kysyntä ja tarjonta eivät täysin kohtaa!

Aurinkoinen tervehdys jäsenistölle! Yva ry:n 30-vuotisjuhlavuosi on tämän Impaktin ilmes-tyessä edennyt jo kevääseen, ja juhlavuoden päätapahtuma eli YVA-päivä 2024 on onnistu-neesti takana. YVA-päivä on jokaisen toimin-tavuotemme odotettu päätapahtuma, mutta toki siinä oli tällä kertaa aivan erityistä merk-kipäivän hohtoa. Mietin tuon päivän aikana liki satapäistä osallistujajoukkoa paikan päällä ja monikymmenpäistä etäosallistujien jouk-koa ja olin kiitollinen siitä, että olimme onnis-tuneet innostamaan jälleen niin monipuolisen yleisön mukaan päiväämme. Yleisössä oli vä-keä kokeneista YVA-konkareista aina aivan vastikään YVA-työpöydän ääreen tulleisiin ja alan opiskelijoihin. Pitkään YVAN parissa työ-tään tehneiden kanssa on aina kiinnostavaa vaihtaa ajatuksia, mutta aivan yhtä tärkeää on se, että mukana on opiskelijoita ja työuransa alussa olevia.

Viime kuukausina olen kuullut useissa neuvot-telu-, webinaari- ja työpajapöydissä keskuste-lua siitä, että ympäristöalan osaamisen kehit-tämisen tarve on akuuttia, ja että YVA-osaami-selle on kovaa kysyntää. Tämän olen tietysti havainnut itsekin alan rekrytoinneissa. Erityi-sesti vihreän siirtymän hankkeiden parissa tar-

vitaan työvoimaa ja uudentyyppistä osaa-mista. Teknisen hankesuunnittelun ohella tu-lee osata hahmottaa syy-seuraussuhteita ja vaikutusketjuja suurista kokonaisuuksista. Sa-malla kuitenkin myös tiedän, että ympäristö-alan opiskelijoiden saattaa silti olla vaikeaa löytää oman alan kesätyöpaikkoja ja valmistu-misen jälkeen vakituisia töitä. Työvoiman ky-syntä ja tarjonta eivät täysin kohtaa, ja yh-teyttä hektisenä kuplivan vihreän siirtymän tehtäväkentän ja opiskelumaaailman välillä tu-lisi vahvistaa. Samalla tietysti myös perintei-semmät YVA-hanketyypit kaipaavat tekijöi-tään niin hankesuunnittelun kuin konsultti- ja viranomaistyön parissa.

Osaamiseen ja koulutukseen satsaaminen il-menisi parhaimmillaan YVAN näkökulmasta laadukkaina hankesuunnitelmina, joissa on jo lähtökohtaisesti tunnistettu ympäristölliset tekijät ja otettu ne huomioon, sekä YVA-doku-mentteina, joissa asiat on esitetty hyvin perus-teltuina ja oleelliseen keskittyen. Tällaisten hyvin suunniteltujen ja arvioitujen hankkeiden osalta viranomaistahoilta edellytetty sujuvoit-taminen myös onnistuu todennäköisemmin. YVAN keskiössä on aina ympäristönäkökulma, ja tämän näkökulman eteen työtä tekeviä uu-sia osaajia tarvitaan. Samalla myös YVA ry:n aktiivitoimintaan otetaan ilolla vastaan uutta väkeä!

Seuraava, syksyinen Impakti onkin erityinen 30-vuotisjuhlanumero, joten säästetään yh-distyksen ja YVAN hehkutuksesta osa vielä sinne saakka.

Oikein hyvää kevättä ja kesää yhdistyksen jä-senistölle, sekä työn että lomailun pariin!

Marja Nuottajärvi, YVA ry, hallituksen puheen-johtaja ja Varsinais-Suomen ELY-keskus, ylitar-kastaja

Muistokirjoitus, Jorma Jantunen 1957–2023

Viranomaispäällikkö, metsänhoitaja Jorma Jantunen menehtyi äkillisesti Espoossa 23.12.2023. Hän oli menehtyessään 66-vuotias, syntynyt Asikkalassa 5.10.1957.

”Jorma Jantusen pitkään uraan mahtui erilaisia mittavia valmistelu- ja arviointiprosesseja. Hän työskenteli ympäristövaikutusten arvioinnin parissa koko sen ajan, kun alan lainsäädäntöä luotiin ja alettiin soveltaa. Jantunen oli avaintekijänä vaativissa arvioinneissa, joissa tarkasteluja tehtiin ensimmäistä kertaa. Hän oli mukana myös Suomesta Viroon rakennetun kaasuputken kansainvälisessä YVA-prosessissa.

Jantunen kehitti ohjeistusta suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten sekä alueiden käytön ja kaivosten ympäristövaikutusten arviointeihin. Hän toimi aktiivisesti YVA ry:ssä ja jakoi suomalaista osaamista arviointialan konferensseissa ja kehitysprojekteissa muun muassa Myanmarissa.

Sipilän hallituskaudella Jantunen arvioi suunniteltuja ympäristöluvitusten yhden luukun

käytäntöjä. Hänellä olisi ollut paljon annettavaa myös nykyisen hallituksen ympäristölupaprosessien kehittämiseen.

Työkaverit luonnehtivat Jantusta peruskallioksi. Hänen ystävällinen ja vakaa toimintatansa hyödytti ja ilahdutti kaikkia. Rauhallisesti ja pilke silmäkulmassa hän onnistui keventämään tunnelmaa silloinkin, kun työn määrä tai vaikeus huolestutti muita.”

HS muistokirjoitus 5.2.2024

Jorma Jantunen oli mm.:

- YVA ry:n perustajajäsen;
- YVA päivien hyvin monivuotinen kokoonjuoksija ja puheenjohtaja;
- Henkilökohtaisen YVA-palkinnon saaja;
- YVA ry:n ekskursion vakio-osallistuja.

Oheisissa kuvissa Jorma on YVA ry:n ekskursion Saamenmaalla syyskuussa 2023. Saimme vielä porukalla nauttia Jorman hillityn hauskaista ja hilpeästä seurasta, kun esim. reissubussimme takapenkillä kehitelimme porotinderin vaikutusten arviointia eräälle kanssamatkustajalle. Mm. Jorman ansiosta ajatuksista ja ideoista ei ollut siinä puuhassa puutetta.

Niin henkilökohtaisesti kuin yhdistykselle kollektiivisesti Jorma oli monelle ja monella tapaa tärkeä. Tietopankkina, osajana, työtoverina, ystävänä ja luottopakkina. Yhdistys menetti paljon.

Muistamme Jormaa suurella kiitollisuudella.

Päivi A. Karvinen

YVA ry:n ex-puheenjohtaja ja aktiivi

Helsingin Sanomien muistokirjoituksen kirjoittajat: Jantusen työtoverit Leif Schulman, Heli Karjalainen ja Eeva Primmer

Lisätietoja:

[https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/In_memoriam_Jorma_Jantunen\(66362\)](https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/In_memoriam_Jorma_Jantunen(66362))

YVA työllistää -juttusarja – evästauolla istahdin maahan lukemaan karttaa ja huomasin paikan olevan täynnä käärmeitä

YVA työllistää -juttusarjassa on haastateltavana Kalle Luoto, joka on arkeologi ja yrittäjä. Yksittäinen esine ei ole niin merkittävä vaan enemmän se, minkä takia se siellä on ja mitä se tarkoittaa – kertoo Kalle Luoto.

Kalle Luodon profiili

Työ

YVA-kokemus

Koulutus

Arkeologi ja yrittäjä, Heilu Oy

15 vuotta erilaisten YVA-hankkeiden parissa

Arkeologi, Turun yliopisto sekä Medianomi (AMK), EVTEK-ammattikorkeakoulu, Vantaa

Miten päädyit työskentelemään YVA:n parissa?

Kouluttauduttuani arkeologiksi tein aluksi töitä useissa eri museoissa Vantaalla ja Tampereella. Vuonna 2008 aloitin työt FCG Finnish Consulting Groupilla, jossa työpöydälleni tuli isoja voimajohto- ja tuulivoimahankkeita. Niiden yhteydessä pääsin kokonaisvaltaisesti olemaan osana prosessia alusta loppuun saakka ja tekemään yhteistyötä aluesuunnittelun eri asiantuntijoiden kanssa. Näiden projektien kautta pääsin pohtimaan hankkeiden hetkellisiä vaikutuksia sekä pitkän aikavälin muutosten vaikutuksia kulttuuriperintöön, ja opin siten myös hahmottamaan kokonaisuutta uudella tavalla.

Ajan myötä perustimme historioitsija Jari Heiskasen kanssa yhteisen firman, joka tekee

arkeologisen ja rakennetun ympäristön selvityksiä, arkeologisia kenttäpalveluita sekä muuta kulttuuriympäristöön liittyvää konsultointia ja koulutusta. Olen tehnyt FCG:lle töitä edelleen alihankintana ja lisäksi olemme saaneet asiakkaitsemme paljon muitakin organisaatioita, kuten isoja suunnittelutoimistoja ja kuntia.

Miten YVA työllistää sinua juuri nyt ja millaisten YVA-asoiden parissa työskentelet nykyisessä työssäsi?

Nykyiset työni kulttuuriympäristöselvitysten ja arkeologisten inventointien parissa liittyvät läheisesti myös YVA-selvityksiin. Yleensä hankekonsultti pyytää meiltä asiantuntijapalveluna arviota hankkeen vaikutuksista muinaismuistoihin YVA-raporttia varten. Välillä pääsemme myös itse kirjoittamaan raporttiin oman osuutemme. Kuntien hankkeet puolestaan liittyvät kaavoitukseen ja asemakaava-hankkeisiin. Näissä työ on yleensä rajattu selkeämmin pelkkään selvitystyöhön, kun taas konsulttien tilaustöissä pääsee itsekin herkemmin osaksi prosessia. Viime vuosina eniten työpöydälläni on ollut tuulivoimahankkeita ja sähkönsiirtoreittejä sekä nyt myös aurinkoenergiahankkeita.

Arkeologisissa inventoinneissa karttojen, vanhojen maaperätietojen, kaukokartoitusaineistojen ja korkeusmallien sekä muiden taustaineistojen avulla muodostetaan alueesta kuva, joka kertoo, millaisia muinaismuistokohteita siellä mahdollisesti sijaitsee. Taustatyön pohjalta laaditaan tutkintasuunnitelma, jonka perusteella maastotyöt suoritetaan. Paras aika maastotutkimuksille on aikaisin keväällä ennen kuin luonto on kunnolla herännyt. Rouhan ja lumen aikaan ei juurikaan maastotöitä tehdä.

Suurin saavutuksesi tai tärkein muistosi YVA-asoiden parissa?

Eräs mieleenpainuvuin muisto töiden parissa lienee se, kun olin tuulivoimahankkeen myötä Porin seudulla tarkastelemassa, näkyisikö hankealueella rautakauden ajan röykkiöitä.

Oli nätti keväinen päivä. Maasto oli vaikeakulkuista ja paikalle oli vaikea päästä. Jossain vaiheessa päätin pitää evästauon ja istahdin maahan katselemaan karttaa. Yhtäkkiä hoksasin, että paikkahan olikin täynnä käärmeitä!

Vinkkisi YVA-asioista kiinnostuneelle, mahdollisesti alalle työskentelemään hakeutuvalla?

Avarakatseisuus ja laaja-alaisuus on eduksi – monesta on hyvä tietää edes vähän. On myös tärkeää keskustella muiden alojen asiantuntijoiden kanssa, se auttaa ymmärtämään kokonaisuutta paremmin.

Arkeologisesta näkökulmasta katsottuna asioita on ryhdytty arvioimaan laajemmin vasta viimeisten 10-15 vuoden aikana. Myös toimintatavat ovat kehittyneet. Laaja-alaisuus on tullut hyvin esille.

Jos olet opiskelija ja arkeologia kiinnostaa, kannattaa opiskella maantiedettä. Alueiden käytön tai kaavoituksen perusteet ja prosessit olisi hyvä myös tiedostaa. Välttämättä yksittäinen esine ei ole niin merkittävä vaan enemmän se, minkä takia se siellä on ja mitä se tarkoittaa.

Millaisia kehitysnäkymiä näet YVA-alalla seuraavan kymmenen vuoden aikana?

Kulttuuriympäristön merkitystä on viime vuosina alettu ymmärtää paremmin. Arkeologiset kohteet ovat osa ympäristöämme ja Suomessa on aika vähän vahingoittumattomia kohteita.

Arkeologia on sellainen ala, missä tehdään paljon yleistutkimusta ja jossa pitää tehdä paljon itse, mutta kenties tulevaisuudessa tullaan tälläkin alalla näkemään enemmän erikoistumista? Selvitystöiden määrä kasvaa ja yhä erilaisempia alueita tutkitaan kulttuuriympäristön näkökulmasta; tarkasteltavaksi tulee niin uusia kuin jo aiemmin tutkittujakin kohteita. Yhä suuremman roolin tulee varmasti saamaan myös kohteiden arvottaminen ja sen pohtiminen, mikä on merkittävää ja mikä ei.

Mikä on mielestäsi erityisen mielenkiintoista YVAssa?

Selvityksissä oman tulosten vertaaminen biologisiin selvityksiin on mielenkiintoista ja herättää ahaa-elämyksiä, kun havainnot tukevat toisiaan.

Mielenkiintoista on myös se, millainen muinaisjäännöskohteen rooli on esimerkiksi alueen identiteettiin tai matkailun kannalta. Täl-

löin alueen identiteetti alkaa hahmottua muinaisten kohteiden kautta; se auttaa valottamaan alueen historiasta jotain tärkeää ja kertoo siitä, miksi alue on sellainen kuin se nykyään on.

Kirjoittaja: Aino Herranen, järjestöpäällikkö, Suomen Tuulivoimayhdistys ry

Vuoden Hyvä YVA -palkinto valtatie 8 parantamisen välillä Rauma-Eurajoki-hankkeelle

Vuoden 2024 Hyvä YVA -palkinto myönnettiin valtatie 8 parantaminen välillä Rauma-Eurajoki-hankkeelle. Hankkeesta vastaavana menettelyssä toimi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue, YVA-konsulttina Sitowise Oy ja Ramboll Finland Oy, sekä yhteysviranomaisena Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Palkinnon vastaanottivat Timo Bäcklund (vasemmalla), Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueelta, Rauno Tuominen (keskellä) Sitowise Oy:stä ja Asta Asikainen (oikealla) Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta

Palkitus menettelyssä on panostettu erityisesti arviointiaineiston lukijaystävällisyyteen. Arviointiselostus on selkeä ja yleistajuinen, mutta se ei kuitenkaan jätä asiantuntijaroolissa olevaa tai lisätietoa toivovaa lukijaa huomiotta. Hankkeen toteutumista on tutkittu ja vaikutuksia arvioitu aitojen ja riittävien hankevaihtoehtojen pohjalta.

YVA-menettelyn vuorovaikutteinen rooli ja tarkoitus väyläsuunnittelun monivaiheisessa suunnitteluprosessissa on myös hyödynnetty hyvin. Hankkeen aikana on tarjottu monipuolisesti osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia järjestämällä muun muassa työpajoja, yleisötilaisuuksia ja karttapalvelu. Palautetta on ollut mahdollista antaa läpi menettelyn ja palautteilla on ollut merkitystä muun muassa hankevaihtoehtojen muodostumiseen.

Arviointiaineisto on toteutettu huolellisesti ja raikkaasti ja sen visuaalisuus on ansiokasta. Arvioinnin tuloksia ja osallispalautetta on esitetty laadukkaasti toteutetulla kartta- ja kuvamateriaalilla.

YVA-aineistoon voi tutustua osoitteessa www.ymparisto.fi/vt8raumaEurajokiYVA

Yva ry myöntää vuosittain Hyvä YVA -palkinnon vaikutusten arvioinnin kannalta esimerkiksi ansioikkaalle menettelylle. Palkinnon saaja julkistetaan vuosittain YVA-päivän yhteydessä.

Ehdota palkinnon saajaa! Muistathan, että Hyvä YVA-, Hyvä SOVA- ja henkilökohtaisen

tunnuspalkinnon saajaa voi ehdottaa yhdistyksen verkkosivujen kautta.

Kirjoittaja: Kirsi Lehtinen, Yva ry, palkintovastaava ja Hämeen ELY-keskus, ympäristöasiantuntija

Voisiko YVA olla kevyempi ja lähestyttävämpi, tinkimättä laadusta?

Artikkeli on kirjoitettu Yva ry:n 23.11.2023 järjestämän webinaarin ja paneelikeskustelu ”YVA-raadin” pohjalta. YVA-raati on uusi webinaarisarja, jossa YVA-maailmaa puhuttavia kysymyksiä käsitellään napakassa paneelikeskustelussa.

Panelisteina ja raadin jäsenenä tähän webinaariin osallistui neljä näkemyksellistä ja kokenutta YVA-osaajaa: vuorovaikutusasiantuntija ja projektipäällikkö Anne Vehmas Ramboll Finland Oy:ltä, Suomen Luonnonsuojeluliiton hallituksen puheenjohtaja Hanna Halmeenpää, ympäristölakimies Juha Perho Pohjois-Savon ELY-keskukselta sekä Jussi Mäkinen, Head of Project Development Ilmatar Energy Oy:ltä. Webinaari toteutettiin paneelikeskusteluna, jonka alussa jokainen puhujista piti lyhyen alustuksen aiheeseen omasta näkökulmastaan.

YVA ry:n uudenlainen, hieman leikkimielisestikin ”YVA-raadiksi” nimetty, webinaarisarja avattiin laajalla aiheella, joka on puhuttanut YVA-maailmaa vuosia ja jota moni nimittää jo ikuisuuskyseksiksin: Voisiko YVA olla kevyempi ja lähestyttävämpi, tinkimättä laadusta? Webinaarin alkumetreillä yksi panelisteista vastaakin kysymykseen, monipuolista parituntista erinomaisesti ennakoiden – ”kyllä voisi, mutta jos se olisi helppoa, se olisi jo tehty”.

YVA:ta odotetaan yhtäältä tarkkanäköisyyttä, toisaalta helppolukuisuutta

YVA-menettelyn aineistoa saisi useamman panelistin näkemyksen mukaan tiivistettyä rustastikin. Tulevaisuudessa saatamme nähdä havainnollisen digi-YVAn, jossa selvitystyö on tiivistetty helppolukuisesti ja ymmärrettävästi hankkeen kannalta merkittävät vaikutukset korostaen ja YVA-menettelyn eri kohdeyleisöt

huomioiden. YVA-raportin ohella toinen kysymys on, voiko itse menettelystä tehdä kevyempää ja helposti lähestyttävämpää.

Nyky-YVAn haaste kulminoituu kolikon kahden puoleen: YVA:t ovat sisällöllisesti hyvin laajoja, mutta samanaikaisesti selvitykset kovin yksityiskohtaisia. Tällä yhdistelmällä kokonaisuuden hallinta ja hankkeen merkittävien vaikutusten hahmottaminen hankaloituu helposti. YVA sijoittuu yleensä myös lähelle hankkeen tulevaa lupamenettelyä, ja tarve on selvittää vaikutuksia sitä vastaavalla tasolla. YVAn monipuolisuutta ja yksityiskohtaisuuttakin lisää osaltaan se, että menettely tunnetaan nykyisin verrattain hyvin ja siihen pystytään suhtautumaan myös kriittisesti. Osallistumisen kynnyks on matala ja YVAan ladataan myös paljon odotuksia.

YVAlla on tärkeä suunnittelutyökalun rooli kaavoituksen ja lupamenettelyn pohjana, ja se on esimerkiksi tuulivoimahankkeissa yksi

Kuvaile yhdellä sanalla nyky-YVAa. Mitä tulee ensimmäisenä mieleen?

Pitkäkestoinen perusteellinen Vaikuttava
toistoa Pitkä massiivinen Prosessi
Raskas
Ylilaaja tiiliskivi **pitkä** raskas Massiivinen
Liian pitkä
Tuhti Perusteellinen suuri 600-sivuinen
megalomaaninen Paksu

Webinaarin alkupuolella yleisöä pyydettiin kuvailemaan nyky-YVAa. Tekstin suurempi fontti kertoo siitä, että sana on saanut useamman äänen.

väylä käydä kunnissa keskustelua hankkeen hyväksyttävyydestä. Samalla kuitenkin esimerkiksi maatuulivoimahankkeet ovat Suomessa yleisesti tunnettu ja koeteltu hanketyyppi, joissa ei yleensä ilmene suuria hankekohtaisia yllätyksiä vaikutusten suhteen. Vaikutukset (maisema, melu, välke, rakentamisen paikalliset muutokset) ovat lähtökohtaisesti ennakkoon hyvin tiedossa, mikä voisi maatuulivoimahankkeissa antaa tilaa YVAN keventämiselle.

Harhapolkuja ja merkittäviä vaikutuksia – kenen tehtävä on keventää ja uudistaa?

Miksi YVAN keventäminen on vaikeaa? Onko viranomaispuolella rohkeuden puutetta siitä, mitä voi jättää pois tai vähemmälle huomiolle? Entä onko hankevastaavalla tai konsultilla aloitteen puutetta YVA-aineiston tiivistämisestä, selkeyttämisestä tai YVA-raportin formaatin kehittämisestä? YVA-osaajilla on vuosia lisääntynyt jatkuva kiire, ja uuden formaatin kehittäminen tai olennaisten asioiden tiivistäminen vie monesti enemmän aikaa kuin vanhan mallin toistaminen. Tärkeitä osapuolia YVA-menettelyssä ovat myös kansalaiset ja yhteisöt, joille YVA on yksi harvoista mahdollisuuksista vaikuttaa hankkeeseen. Palautteet saattavat tapauksittain lisätä YVAN yksityiskohtaisuutta, mutta osallistuminen on YVA-

menettelyn tarkoituksen kulmakiviä ja tärkeitä tehtäviä.

YVA-selostuksen keventämiskeinona useampi panelisti mainitsee jonkinlaisen tiivistelmäraportin, jossa keskitytään kunnolla merkittäviin vaikutuksiin. Samalla keskustelussa kuitenkin toistuu pariin otteeseen, että taustalla olevat selvitykset on toteutettava pohjatiedoksi. On todennäköistä, että YVA-menettelyyn tulee jatkossakin kuulumaan yhden panelistin osuvin sanoin ”harhapolkuja” – eli selvityksiä, raportointeja ja vaikutusten arviointeja arvioitavalle hanketyypille vähemmän merkittävistä vaikutuksista. Pohdintaa käydään myös siitä, että vähemmän merkittävien vaikutusten arvioinnit ansaitsevat paikkansa. Ne vastaavat eri kohderyhmien kysymyksiin ja todentavat juurikin sen, että kyseiset vaikutukset eivät ole merkittäviä. Paljon YVA-menettelyjä läpikäyneitä hanketyyppejä ja niiden selvityksiä pitäisi kuitenkin pystyä tarkastelemaan menettelyistä jo saavutetun tiedon valossa ja tiivistää opitun mukaisesti – mutta kuka tekee aloitteen?

Onko kiire yksi este YVAN keventämisen tiellä? YVA-osaajilla yhteysviranomaisista konsulttiin ja hankevastaavaan on ennennäkemätön kiire ja hankkeiden määrä itsessään johtaa herkästi

Kuvaile yhdellä sanalla, millainen YVA on kymmenen vuoden kuluttua.

Tarkoituksenmukaisempi runsaasti havainnollisia teemakarttoja sisältävä
sähköinen Vuorovaikutteinen ymmärrettävä laadukas
Viestinnällisempi Digitaalinen digitaalinen Selkokielinen
Joustava tiiviimpi Luettava Pitkä visuaalisempi interaktiivinen
räätäliöity Uudenmuotoinen Virtuaalipuistoon rakennettu

Webinaarin lopuksi yleisö sai kuvailla, miltä YVA näyttää kymmenen vuoden kuluttua.

saman mallin toistamiseen YVA-raporttia laatiessa. YVA-menettelyyn on saatava sisällytettyä lupamenettelyn tarkkuustasolle ulottuvaa vaikutusten arviointia, jotta hankkeella on hyvät eväät edetä jouhevasti kaavoituksen jälkeen, ja useampi panelisti mainitsee aikataulupaineet YVA-menettelyn läpiviennissä. Toisaalta esimerkiksi tuulivoimahankkeissa on usein muita hanketta hidastavia tekijöitä, kuten paneelissa mainittu yksittäinen esimerkki osayleiskaavan odotuttamisesta keskeneräisen maakuntakaavan takia. Jos hankevastaava on epävarma, mitä yhteysviranomaisen tulee edellyttämään, selvitetään vaikutuksia mieluummin varman päälle – muutoin vaatimukset tulevat todennäköisesti vastaan perustelussa päätelmässä.

YVA-viestinnästä jäsenneltyä ja kohdeyleisöt täsmällisemmin huomioivaa

Panelistit tuntuivat olevan yhtä mieltä siitä, että YVA-aineiston luettavuudessa on yleisesti parantamisen varaa. Keskusteltiin, että jäsennelty, johdonmukainen rakenne ja vaihtoehtojen asettelu ovat luettavan YVAN keskiössä. YVAN havainnollistavan materiaalin, kuten karttojen ja kuvaajien, tulisi jäsennellä tekstiä ja huomioida eri kohderyhmien tarpeet. YVA-tiivistelmä voisi myös olla mahdollisuus huomioida hankkeen spesifi kohderyhmä. YVA-raportissa voisi käsitellä tarkemmin kysymykset,

jotka juuri kyseisessä hankkeessa ovat nousseet erityisen aktiivisesti esille. Toisaalta yleisettävissä oleva perustieto, kuten YVA-menettelyn kuvaus tai vaikkapa hanketyyppiin kuuluvat lähtökohdat, voisi olla muualla kuin YVA-aineistossa ja koottuna vaikkapa Ympäristöhallinnon verkkosivuille.

YVA-viestinnän haasteet kulminoituvat tyypillisiin viestinnän haasteisiin; kohdeyleisön tavoittamiseen ja viestinnän oikea-aikaisuuteen. YVA-menettelyiden viestintä on nojanut perinteisiin keinoihin, kuten lehti-ilmoituksiin, mutta sosiaalisen median viestinnälle on alati kasvavaa kysyntää. Panelistien joukossa korostettiin hankevastaavan ja yhteysviranomaisen lisäksi myös kuntien viestintäkanavien käyttöä. Viestinnästä kysyttiin myös näkemyksiä webinaariyleisöltä. Noin 50 henkilön yleisö vastasi pikaäänestykseen siitä, tulisiko somea hyödyntää YVA-viestinnässä nykyistä enemmän. Yli 90 prosenttia vastaajista oli some-viestinnän lisäämisen kannalla. Lisäksi kysyttiin, riittäisikö YVA-menettelyn kuulemistilaisuuksissa pelkkä etäyhteyksin toteutettu tilaisuus; noin kolme neljäsosaa vastaajista katsoi, että myös tilaisuus paikan päällä tarvitaan. Digiviestinnälle on kasvava tarve, mutta sen ei tule tapahtua paikan päällä käytävän vuoropuhelun kustannuksella.

Tulevaisuudessa YVA-menettelyn keskiössä ovat joustavuus ja vaikuttavuus. YVAN lähtökohta on pysyä ennakoivana suunnittelutyökaluna, jossa myös vuorovaikutus toteutuu monipuolisesti. Onnistuneessa tilanteessa YVA-menettelyn vuorovaikutus ja raportin ymmärrettävyys tukevat toisiaan. YVA on tulevaisuudessa hyvin todennäköisesti nykyistäkin digitaalisempi ja yleisötilaisuudet nykyisen lailla hybridimallilla toteutettuja. On kuitenkin keskeistä antaa ihmisten osallistua suunnitteluun muullakin tavoin, kuin YVA-menettelyn virallisilla keinoilla. Ennen YVA-menettelyä tapahtuvalle viestinnälle ja vuoropuhelulle on

kehittämisen paikka. Mikä tekee sujuvan ja laadukkaan YVA-menettelyn? Tärkeimpiä lähtökohtia lienevät klassiset asiat, kuten riittävät resurssit ja asiantuntemus menettelyn toteuttamiseen sekä aito halu toteuttaa YVA-menettelyä laadukkaasti, YVA-lain henkeä kunnioittaen.

Kirjoittaja: Tiina Vikman, hankekehityspäällikkö, wpd Suomi Oy

YVA-päivän 2024 aamupäivän esitelmien lyhennelmät

Vuoden 2024 YVA-päivä järjestettiin Helsingissä ravintola Töölössä 20.3.2024. Päivään oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä. Seuraavat YVA-päivän aamupäivän esityksien lyhennelmät ovat opiskelijoiden ja muiden kuulijoiden kirjoittamia. Esitelmien pitäjät eivät ole tarkistaneet lyhennelmiä. Iltapäivän lyhennelmät julkaistaan seuraavassa Impaktin numerossa 2/2024 tulevana syksynä.

Yva ry 30 vuotta

Yva ry:n entinen puheenjohtaja ja Impakti-lehden pitkäaikainen päätoimittaja Erkki Ikäheimo kertoi Yva ry:n historiasta aloittaen tarinansa YVAN historiasta.

Pohjois-Amerikassa YVA oli käytössä jo 1970-luvulla. EU:n YVA-direktiivi astui voimaan vuonna 1985. Suomen YVA-laki tuli voimaan vuonna 1994. Laki oli Euroopan mittakaavassa edistysellinen mm. koska Suomen YVA sisälsi myös sosiaaliset vaikutukset sekä vaikutusten arvioinnin kaavoituksessa.

Yva ry perustettiin v. 1994 – siis samana vuonna kuin YVA-laki tuli voimaan. Aloitteen YVA-yhdistyksen perustamisesta teki Sirpa Pietikäinen. Hänellä oli myös keskeinen rooli YVA-lain valmistelussa. Yva ry:n perustava kokous oli ravintola VPK:ssa, 21.9.1994. Puheenjohtajia on Yva ry:llä ollut vuosien saatossa kaikkiaan 12.

Ensimmäiset YVA-päivät järjestettiin v. 1995. Alkuvuosina Yva ry ja Uudenmaan ympäristökeskus järjestivät YVA-päivät yhteistyössä. YVA-päivät olivat kaksipäiväiset v. 2007 asti, minkä jälkeen ne ovat olleet yksipäiväiset. Yva-päivä oli virtuaalinen vuosina 2021 ja 2022 ja hybridi-tapahtumana vuonna 2023.

Ensimmäinen Impakti-lehti julkaistiin vuonna 1995. Yhteensä lehtiä on tähän asti julkaistu 53 kpl. Lehti oli mustavalkoinen paperilehti 1995 – 2010. Värillisenä paperilehti julkaistiin vuosina 2011 – 2019. Lehti muuttui digilehdeksi vuonna 2020.

Yva ry on järjestänyt opintomatkoja ja -retkiä ulkomaille mm. Ruotsiin, Viroon, Hollantiin, Venäjälle/Pietariin, Belgiaan/Brysseliin, Lappiin/Norjaan. Kotimaassa kohteina ovat olleet Ahvenanmaa, Rauma, Mikkeli, Pori sekä pääkaupunkiseudun lähialueet.

Yva ry on myöntänyt HYVÄ YVA-palkintoja 23 kpl, HYVA SOVA palkintoja 5 kpl ja henkilökohtaisia tunnustuspalkintoja 11 kpl.

Yva ry on tukenut kansainvälistymistä. Yva ry:n edustajia on osallistunut säännöllisesti IAIA:n vuotuisiin konferensseihin, Pohjoismaisiin YVA-konferensseihin, Ruotsin MKB-päiville, Nordic-Baltic IA-Conference'ihin. ELALAW 2018 tapahtuma järjestettiin yhteistyössä yliopistojen kanssa. Suomen ja Viron (KeMÜ) YVA-yhdistysten yhteistyö on ollut vilkasta viime vuosina.

Muu Yva ry:n toiminta on sisältänyt jäseniltoja, pikkujouluja, lausuntojen laatimista, webinaareja, strategiasuunnittelua, nettisivujen ylläpitoa sekä hallintoa sisältäen hallituksen kokouksia että yhdistyksen vuosikokouksia.

Lyhennelmä: Erkki Ikäheimo

Tuulivoimaoppaan ja tuulivoiman maisemavaikutusten arviointioppaan päivitys

Sanna Jylhä (ensimmäinen kuva), ympäristöneuvos, Ympäristöministeriöstä ja Sonja Semeri (toinen kuva), maisema-arkkitehti, Ramboll Finland Oy:stä kertoivat tuulivoimaan liittyvien oppaiden päivityksestä.

Tuulivoimahankkeiden YVA-menettelyiden määrä on kolminkertaistunut viimeisen kahden vuoden aikana. Lainsäädännön muutokset, tuulivoimaloiden koon kasvaminen sekä määrän lisääntyminen meri- ja maa-alueilla kasvattavat entisestään tarvetta Tuulivoimaoppaan ja Tuulivoiman maisemavaikutusten arviointioppaan päivitykselle. Maakuntakaavoituksia ja uusien tuulivoimala-alueiden kartoituksia suunnitellaan useissa maakunnissa. Erityisesti merituulivoiman edistäminen lisää ohjeiden päivityksen tarvetta ja rannikkoalueet tulevat olemaan uutena teemana Tuulivoiman maisemavaikutusten arviointioppaan uusimmassa päivityksessä.

Merituulivoimaloiden hankkeiden määrä on kasvanut merkittävästi ja tällä hetkellä vireillä on peräti 30 merituulivoimahanketta. Erityisesti Suomen länsirannikko on otollinen paikka rakentaa uusia merituulivoimaloita. Hankkeita pyritään edistämään Tuulivoimarakentamisen suunnittelun oppaan päivityksellä ja uutta merialuesuunnitelmaa vauhditetaan selvityksillä sekä vuorovaikutuksella tuulivoimatoimijoiden ja viranomaisten kanssa.

Tuulivoimarakentamisen suunnittelun opas ja maisemavaikutusten arvioinnin oppaat ovat tällä hetkellä Ympäristöministeriön viimeisteltävänä. Oppaat on koottu siten, että niiden päivityksessä on pyritty ottamaan huomioon vaikutuksia mahdollisimman laajasti ja Tuulivoimarakentamisen suunnittelun oppaan päivitysluonnoksesta onkin kerätty kommentteja peräti 70 eri taholta.

Lyhennelmä: Ronja Kosonen

Tuulivoiman ja porotalouden yhteensovittaminen

Jonna Kangasojä, toimitusjohtaja, Akordi Oy:stä kertoi, että poronhoidolla ja poronhoitoalueella on maassamme pitkä historia. Tuulivoimahankkeet ovat kohdanneet alueella systemaattisesti negatiivista huomiota eikä hankkeiden vaikutuksia poroelinkeinolle tai paikalliselle historialle ole aina osattu hahmottaa tai ottaa huomioon. Paliskuntien ja paikallisten ihmisten sietokyvyt ovat olleet koetuksella uusien hankkeiden kohdalla.

Selvitykset ja YVA eivät yksin riitä konfliktien ratkaisuun, vaan tarvitaan osapuolten välille molemminpuolinen suhde ja luottamus. Tällaisista lähtökohdista Akordi Oy lähti rakentamaan keskusteluyhteyttä kahden toistaan erilleen ajautuneen osapuolen välille vuonna

2019. Keskusteluyhteys avattiin epämuodollisilla keskusteluilla pienissä porukoissa ennen virallisempia kokoontumisia. Jotta osapuolet saatiin toisilleen tutuiksi, molemmat osapuolet vierailivat useasti toistensa luona tutustumassa vastapuolen toimintatapoihin ja elinkeinoihin.

Vuonna 2021 ja 2022 järjestettiin virallisempia keskusteluja molempien osapuolten ideoiden pohjalta ja luotiin yhteiset käytännöt. Tuloksena onnistuneista neuvotteluista valmistui vuonna 2023 hyvien käytäntöjen opas poronhoitoalueelle, jota voidaan käyttää tuulivoimahankkeiden suunnittelussa. Hyvien käytäntöjen jalkauttamista ja keskusteluyhteyttä jatketaan edelleen säännöllisesti.

Kun osapuolet tuodaan laadukkaasti ja suunnitellusti yhteen ja osapuolille annetaan aikaa, on seuraukset poikkeuksetta hyviä. Tästä syystä vihreän siirtymän konflikteja kannattaa ratkoa ennakkoon erityisesti tullaan tutuksi, tullaan toimeen -ajatusta mielessä pitäen.

Lyhennelmä: Siiri Keurulainen

Ekologinen kompensatio, lieventämishierarkia ja toimenpidekuilu luontokadon pysäyttämiseksi Suomessa

Minna Pappila, OTT, erikoistutkija SYKE:stä sekä Luontopaneelin jäsen nosti esityksensä

alkuun kansallisen luontostrategian luonnoksen tavoitteet ja pääviestit. Ns. kuiluraportti (Suomen luonnon tila ja tulevaisuus – Toimenpidekuilun analyysi ja ratkaisuja luontokadon pysäyttämiseksi 4A/2023) tarkastelee skenaarioita luontokadon pysäyttämiseksi vaadittavista toimista ja toinen raportti (Suomen luonnon tila ja tulevaisuus – skenaariotarkastelu luontokadon pysäyttämiseksi vaadittavista toimista 4B/ 2023) analysoi ratkaisuja ja tulevaisuutta luontokadon pysäyttämiseksi.

Kansallisen luontostrategian päätavoite on, että vuoteen 2030 luontoarvojen heikentyminen pysähtyy ja luonnon monimuotoisuus alkaa elpyä niin, että koko maa on luontopositiivisen kehityksen vaiheessa v. 2035. Vuoden 2024 tilanteessa tavoitteeseen on kurottavaa.

Arviointi perustuu vuosien 2000-2018 välisenä aikana kerättyihin tilastotietoihin. Rakennetun maan ja viljelymaan määrä on ajanjakson aikana lisääntynyt, kun taas erityisesti metsäinen maa, kosteikot, mutta myös muu maatalouskäytössä ollut maa on vähentynyt. Metsäisten luontotyyppien määrä (77%) on suuri ja siten niiden pinta-alamuutoksella ja laadulla on suuri merkitys. Pienialaisempiin luontotyyppisiin kuten perinnebiotooppeihin, kosteikkoihin ja tuntureiden luontotyyppisiin on kohdistunut merkittäviä muutoksia.

Luonnontilaa tarkastellaan luontotyyppihehtaareina, joissa täysin luonnontilainen luontotyyppi saa arvon 1. Mikäli luonto on hävinnyt kokonaan, arvo on 0. Ahkerasti hoidettu talousmetsä voisi saada arvon 0,4. Luku kuvaa silloin jäljellä olevia luontoarvoja ja kertoo menetettyjen luontoarvojen määrästä. Luontotyyppihehtaarin lukema antaa yleiskuvan, mutta ei kerro lajeista tai lajimäärästä. Luontotyyppien rakennepiirteiden tarkastelu sen sijaan kertoo tyypillisten lajien mahdollisuudesta elää ja selvitä kyseisellä alueella. Metsäisen luontotyyppin arvo 0,3 ei kerro, että metsät olisivat 30 % luonnontilassa. Tosiasiassa luonnontilaisten metsien määrä on paljon vähäisempi, mutta luontoarvojaankin menettäneissä metsissä hajanaisesti levittyneet luontoarvot kerryttävät luvun 0,3. Luku kertoo toisaalta myös, että luontoarvoja on hävinnyt

runsaasti. Parhaiten ovat säästyneet jäljelle jääneet kosteikot, pahiten ovat kärsineet maatalousympäristöt ja tunturit. Rakennetusta ja muusta ympäristöstä löytyy vähäisiä arvoja. Pienikin positiivinen muutos, kuten lahoppuun lisääntyminen näkyy luonnonarvon lisääntymisenä. Positiivista kehitystä on havaittu lehtomaisilla, tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla, mutta se ei ole riittävää, sillä lajisto uhanalaistuu edelleen.

Sovitut metsien ja soiden lisäsuojelutoimet, ennallistaminen ja peltojen metsitys hidastaisivat heikkenevää kehitystä, mutta luontopositiiviseksi kehittyvä ja elpyvä luonto tarvitsee moninkertaisia ja merkittäviä panostuksia. Nekin näyttävät kuitenkin skenaariotarkastelun perusteella riittämättömiltä ja luonnontila hiipuu edelleen.

Luontopaneeli näkee välttämättömäksi, että lainsäädäntöön sisällytetään aiheuttaja maksaa periaate: luontohaittamaksut, maankäytön muutosmaksut ja velvoittava ekologinen kompensatio. Niillä voidaan yrittää supistaa merkittävää rahoitusvajetta. Lainsäädännössä ja lupaharkinnassa tulee ensisijaisesti velvoittaa poistamaan haittavaikutukset. Erityisesti suojeltavien lajien ja luontotyyppien osalta on voitava välttää kaikenlainen ympäristön laadun huononeminen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen, kuten YVA-direktiivin artikloihin 5.1c- kohta ja 11 on sisällytetty.

Vapaaehtoinen ekologinen kompensatio tulisi sisällyttää ympäristölupaprosessiin, mutta menettely ei saa kuitenkaan johtaa luvanmyöntämisedellytysten heikentämiseen.

Kommenttipuheenvuoro

Minna Takalo, ylitarkastaja ja YVA-päällikkö, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta aloitti kommenttipuheenvuoronsa kertaamalla YVA-lainsäädännön tavoitteita. Hän korosti sitä, että laki on suunnittelun ja päätöksenteon väline. Sen keskeisin tavoite on tunnistaa ja arvioida ympäristövaikutuksia ja ottaa tulos myös huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa. Lain tarkoitus on parantaa kansalaisten oikeutta tietää ja osallistua. Lopputuloksena saavutetaan ymmärrys paitsi vaikutuksista, myös lieventämiskeinoista.

Minna Takala kysyi esityksessään, toteutuvatko nämä pyrkimykset todella. Käytetäänkö lievennyskeinoja ja etsitäänkö ensisijaisia lieventämistoimenpiteitä. Vaikutusten arviointia tehdään yleisesti hankkeen sijoituspaikan ominaispiirteistä käsin. Energiaturroksessa hankkeiden yhteisvaikutukset kuitenkin korostuvat. Hankkeita myös pilkotaan, YVA-menettelyä sovelletaan tai ei sovelleta. Erityisen paljon ratkaisee asenne, jolla YVA-menettelyä toteutetaan. Parhaimmillaan YVA toimii suunnitteluvälineenä ja siihen se on myös tarkoitettu.

Kompensaatiomenettely synnyttää runsaasti kysymyksiä. Maksaako aiheuttaja kompensatiomaksut? Miten mitataan? Mikä on aito tahotila? Syntykö optimoituja hankkeita, joilla

kompensaatio voikin kääntyä itseään vastaan? Väheneekö kokonaisheikennys? Vai ollaanko vain trendikkäästi aallonharjalla?

Kompensaatiota harkittaessa tarvitaan paljon aikaisemmin alkavaa työskentelyä, laadukasta selvitystyötä, runsaasti osaamista ja tietoa, selkeitä mittareita, kohteiden tunnistamisen kykyä, asennetta ja sääntöjä. Kuntien kaavoituksen, ohjaavan viranomaisen, lupaviranomaisen ja hankevastaavan toimintatavat ja käytänteet tulee olla tarkoin harkittuja ja säädeltyjä, jos kompensaatiomenettelyyn ryhdytään.

Lyhennelmä: Arja Pihlaja

Vihreän vedyn ja sähköpolttoaineiden tuotantolaitos Joensuuhun – kokemuksia YVA-menettelystä

Emilia Lie, osastopäällikkö, teollisuuden turvallisuus- ja ympäristökonsultointi, Sweco Finland Oy:stä kertoi puheenvuorossaan Joensuuhun rakennettavan vihreän vedyn ja synteettisen polttoaineen tuotantolaitoksen YVA-prosessista. Hankevastaavana projektissa on suomalainen P2X Solutions Oy, ja hankkeen yhteistyökumppanina toimii energiayhtiö Savon Voima, jonka kaukolämpölaitoksen yhteyteen hanke sijoittuu.

Hankevaihtoehtoja kiertotalousratkaisuja hyödyntävälle tuotantolaitokselle on nollavaihtoehtona lisäksi valmistaa vihreän vedyn ohella sähköpolttoainetta, joko synteettistä metaania tai synteettistä metanolia. YVA-menettely päättyi tammikuussa 2024, kun Pohjois-Karjalan ELY-keskus antoi sille perustellun päätelmän.

Lier kertoi YVA-menettelyn kokemuksista, sekä korosti joustavan ja dynaamisen YVAN merkitystä osana onnistunutta hanketta. YVA-prosessissa YVAN toteuttaminen varhaisessa vaiheessa hankesuunnittelua on tärkeää YVAN tavoitteiden saavuttamisen, lupaprosessin etenemisen ja investointipäätösten kannalta.

Samalla se kuitenkin aiheuttaa haasteita lähtötietojen saatavuuteen ja epävarmuutta vaikutusten arviointeihin.

Tuotantolaitoksen YVA-prosessi poikkesi monista muista YVA-hankkeista negatiivisten ympäristövaikutusten vähäisen määrän vuoksi, ja Lieh toi esille YVA-menettelyn tarkoituksenmukaisen laajuuden sopeuttamisen tärkeyden. Prosessin aikana vedyntuotannon turvallisuusriskit nousivat myös esille asukaskyselyssä, lisäksi Lieh korosti avoimen ja vuorovaikutteisen prosessin osuutta hankkeen toteuttamisessa.

Lyhennelmä: Paula Schroderus

Haluatko antaa palautetta Impakti-jäsenlehestä?

Otamme mielellämme vastaan kommenttisi ja/tai mielipiteesi tästä julkaisusta – on palaute sitten lehden sisällöstä, ulkoasusta, teknisestä toimivuudesta tai jostain muusta. Lähetä kommenttisi sähköpostitse lehden toimitukselle osoitteeseen yvary.fi@gmail.com

Hallitus 2023

Marja Nuottajärvi, Puheenjohtaja
Varsinais-Suomen ELY-keskus, rolla.nuo@gmail.com
+358 50 5854714

Maarit Korhonen, Varapuheenjohtaja
AFRY Finland Oy, maarit.korhonen@afry.com
+358 44 341 6356

Titta Makkonen, Sihteeri
FCG Finnish Consulting Group Oy
titta.makkonen@fcg.fi, +358 41 732 0327

Aino Herranen
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
aino.herranen@tuulivoimayhdistys.fi
+358 40 772 3519

Tiina Vikman, Somevastaava, webinaarit
wpd Suomi Oy
t.vikman@wpd.fi, +358 401587407

Seija Rantakallio
Ympäristöministeriö

Niina Pirttiniemi
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
niina.pirttiniemi@ely-keskus.fi
+358 40 822 9344

Essi Tanskanen, Nettisivut
Sweco Finland Oy
essi.tanskanen@sweco.fi
+ 358401932714

Jatta Salmi, Webinaarit, YVA-päivä
Sweco Finland Oy jatta.salmi@sweco.fi
+358 50 919 5465

Impakti-uutiskirjeen päätoimittaja:

Erkki Ikaheimo
erkki.ikaheimo@gmail.com,
+358 40 591 1087

Muu toimitus: Tiina Vikman ja Aino Herranen

Lue aiemmin julkaistuja Impakteja
osoitteessa yvary.fi

Kansikuva: Vuoden 2024 YVA-päivä Helsingissä
ravintola Töölössä 20.3.2024

Kuvaaja: Aino Herranen

Kannatusjäsenet

Lehti ympäristövaikutusten arvioinnista